

Szczepienia przed ciążą i w trakcie ciąży: co trzeba wiedzieć

Niektóre choroby mogą być szczególnie niebezpieczne dla kobiet w ciąży i ich potomstwa – z uwagi na osłabienie układu odpornościowego w tym czasie – lub dla dziecka w ciągu kilku pierwszych tygodni życia. Dzięki szczepieniom przed zajściem w ciążę lub w ciąży można w bezpieczny i skuteczny sposób zapewnić ochronę sobie i dziecku przed poważnymi skutkami niektórych z tych chorób.

Szczepienia przed zajściem w ciążę

Odra, świnka i różyczka

- Jeżeli u kobiety w ciąży dojdzie do zakażenia wirusem różyczki, wirus może przejść na płód, powodując wady wrodzone, takie jak utrata słuchu, wady serca, zaćma. Jest to zespół różyczki wrodzonej.
- Zachorowanie kobiety w ciąży na odrę, świnkę lub różyczkę może zwiększyć ryzyko poronienia lub obumarcia płodu.
- Jeśli kobieta nie przyjęła wcześniej szczepienia przeciw odrze, śwince, różyczce (MMR) lub nie ma pewności, czy była zaszczepiona, to zgodnie z zaleceniami WHO powinna zostać zaszczepiona przed zajściem w ciążę.
- Szczepionka MMR stosowana jest od ponad 50 lat i ma udowodnioną skuteczność i bezpieczeństwo. Z uwagi na zawartość w szczepionce żywych atenuowanych (osłabionych) wirusów, teoretycznie istnieje ryzyko zakażenia dziecka w przypadku zaszczepienia kobiety w ciąży. Zatem zapobiegawczo tego szczepienia nie należy przyjmować w ciąży.

Szczepienia dla kobiet w ciąży

Krztusiec (koklusz) i tężec

- Krztusiec może być bardzo groźny dla dzieci w każdym wieku, jednak w przypadku niemowląt ryzyko poważnych powikłań, a nawet śmierci, jest najwyższe.
- Przyjęcie szczepienia w czasie ciąży jest bezpiecznym i skutecznym sposobem ochrony dziecka przed zachorowaniem na krztusiec.
- Nawet jeśli kobieta była wcześniej szczepiona przeciw krztuścowi, WHO zaleca przyjęcie jednej dawki szczepionki przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi (bezkomórkowy składnik krztuśca) Tdap w czasie ciąży, w drugim lub trzecim trymestrze oraz najlepiej co najmniej 15 dni przed porodem.
- Odporność uzyskana dzięki temu szczepieniu przechodzi z matki na dziecko przez łożysko. Jest to odporność bierna, dająca dziecku ochronę w pierwszych tygodniach życia, do 6-8 tygodnia gdy dziecko może zostać zaszczepione.
- Szczepionka Tdap zapewnia też ochronę noworodka przed zakażeniem tężcem, do którego może dojść, gdy poród odbywa się w warunkach niskiej higieny, w przypadku braku odporności biernej przekazanej od matki.

Szczepienia dla kobiet w ciąży (cd.)

Grypa sezonowa

- W ciąży oraz w ciągu dwóch pierwszych tygodni po porodzie kobieta jest bardziej narażona na zachorowanie i ciężki przebieg choroby oraz powikłania pogrypowe.
- Jeśli kobieta jest w ciąży w sezonie zachorowań na grype, przyjęcie szczepionki przeciwgrypowej jest bezpiecznym i skutecznym sposobem niedopuszczenia do zakażenia. Odporność jest także przekazywana z matki na dziecko w pierwszych tygodniach życia noworodka.
- Szczepionki przeciw grypie z nieaktywnym wirusem są podawane kobietom w ciąży od 50 lat; brak jest jakichkolwiek dowodów na niepożądane działania u kobiet i noworodków w związku z przyjęciem szczepionki. Nie zaleca się przyjmowania w ciąży szczepionek z atenuowanym (osłabionym) wirusem grypy.

COVID-19

- Zachorowanie na COVID-19 podczas ciąży także wiąże się z większym ryzykiem cięższego przebiegu zakażenia oraz przedwczesnego porodu.
- Szczepionki przeciw COVID-19 są bezpieczne i zapewniają silną ochronę przed skutkami infekcji.
- Żadna ze szczepionek przeciw COVID-19 nie zawiera żywego wirusa wywołującego chorobę, zatem nie może być źródłem zakażenia Ciebie lub Twojego dziecka.

Źródła:

- [Szczepionki przeciw krztuścowi: dokument przedstawiający stanowisko WHO – sierpień 2015](#)
- [Szczepionki przeciw tężcowi: dokument przedstawiający stanowisko WHO – luty 2017](#)
- [Szczepionki przeciw grypie: dokument przedstawiający stanowisko WHO – maj 2022](#)
- [Szczepionki przeciw różyczce: dokument przedstawiający stanowisko WHO – lipiec 2020](#)
- [Pytania i odpowiedzi: szczepienia przeciw Covid-19 w czasie ciąży – 15 luty 2022](#)